

 بیمارستان ثنویتا	بسمه تعالی دستورالعمل محور پاراکلینیک زیرمحور مدیریت آزمایشگاه	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران																												
عنوان دستورالعمل : راهنمای نمونه گیری میکروب شناسی																														
شماره و تاریخ ویرایش: ۰۴-۱۴۰۲/۰۳/۰۱	تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۳/۰۳/۰۱	تاریخ تهیه: ۹۴/۰۱/۱۵																												
کد دستورالعمل : TR-ML-BM-03	فرد پاسخگو: مسئول فنی	دامنه کاربرد: آزمایشگاه																												
★ نوع فعالیت: نمونه گیری به وسیله سواب از زخم هدف: تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی زخم از نظر وجود عفونت وسایل مورد نیاز: دستکش استریل - فورسپس استریل - پنبه الکلی یا بتادین - سواب اسه برچسب - وسایل پانسمان جهت پانسمان مجدد زخم - برگه درخواست عامل انجام کار: پرستار - بهیار																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف</th> <th>مراحل انجام کار</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>دستان خود را می شوید.</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>نحوه انجام کار را به بیمار شرح می دهد.</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>دستکش استریل می پوشد.</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>با فورسپس استریل پانسمان روی زخم را بر می دارد.</td> </tr> <tr> <td>۵</td> <td>ناحیه دور زخم را با پنبه الکلی یا بتادین تمیز می کند.</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>اجازه می دهد محل خشک شود.</td> </tr> <tr> <td>۷</td> <td>با سواب استریل مقداری از ترشحات روی زخم را بر می دارد (یا سواب را داخل زخم می کند و به آرامی می چرخاند).</td> </tr> <tr> <td>۸</td> <td>سواب را از روی زخم بر می دارد و بلافاصله درون ظرف کشت قرار می دهد.</td> </tr> <tr> <td>۹</td> <td>ظرف را بلافاصله به همراه برگه درخواست آزمایش به آزمایشگاه ارسال می کند.</td> </tr> <tr> <td>۱۰</td> <td>دستکش های خود را خارج می کند.</td> </tr> <tr> <td>۱۱</td> <td>دستکش های استریل می پوشد.</td> </tr> <tr> <td>۱۲</td> <td>زخم را پانسمان می کند.</td> </tr> <tr> <td>۱۳</td> <td>زمان، تاریخ و محل نمونه گیری و هر نوع بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت می کند.</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف	مراحل انجام کار	۱	دستان خود را می شوید.	۲	نحوه انجام کار را به بیمار شرح می دهد.	۳	دستکش استریل می پوشد.	۴	با فورسپس استریل پانسمان روی زخم را بر می دارد.	۵	ناحیه دور زخم را با پنبه الکلی یا بتادین تمیز می کند.	۶	اجازه می دهد محل خشک شود.	۷	با سواب استریل مقداری از ترشحات روی زخم را بر می دارد (یا سواب را داخل زخم می کند و به آرامی می چرخاند).	۸	سواب را از روی زخم بر می دارد و بلافاصله درون ظرف کشت قرار می دهد.	۹	ظرف را بلافاصله به همراه برگه درخواست آزمایش به آزمایشگاه ارسال می کند.	۱۰	دستکش های خود را خارج می کند.	۱۱	دستکش های استریل می پوشد.	۱۲	زخم را پانسمان می کند.	۱۳	زمان، تاریخ و محل نمونه گیری و هر نوع بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت می کند.
ردیف	مراحل انجام کار																													
۱	دستان خود را می شوید.																													
۲	نحوه انجام کار را به بیمار شرح می دهد.																													
۳	دستکش استریل می پوشد.																													
۴	با فورسپس استریل پانسمان روی زخم را بر می دارد.																													
۵	ناحیه دور زخم را با پنبه الکلی یا بتادین تمیز می کند.																													
۶	اجازه می دهد محل خشک شود.																													
۷	با سواب استریل مقداری از ترشحات روی زخم را بر می دارد (یا سواب را داخل زخم می کند و به آرامی می چرخاند).																													
۸	سواب را از روی زخم بر می دارد و بلافاصله درون ظرف کشت قرار می دهد.																													
۹	ظرف را بلافاصله به همراه برگه درخواست آزمایش به آزمایشگاه ارسال می کند.																													
۱۰	دستکش های خود را خارج می کند.																													
۱۱	دستکش های استریل می پوشد.																													
۱۲	زخم را پانسمان می کند.																													
۱۳	زمان، تاریخ و محل نمونه گیری و هر نوع بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت می کند.																													

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از ناحیه حلق- بینی (opharyngeal)

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی میکروسکوپی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - چراغ قوه - سواب استریل قابل انعطاف - چوب زبان - ظرف

برگه درخواست آزمایش - اسپکولوم بینی (اختیاری)

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	به بیمار می‌گویند که ممکن است در حین انجام کار دچار حالت تهوع شود ولی نمونه‌گیری بیش از ۱ دقیقه طول نمی‌کشد.
۲	از بیمار می‌خواهند صاف روی تخت یا روی صندلی روبه‌روی وی بنشینند.
۳	دستان خود را می‌شویند.
۴	دستکش می‌پوشد.
۵	از بیمار می‌خواهند بینی خود را برای کمک به عبور سواب تمیز کنند.
۶	بینی بیمار را از نظر باز بودن با نور چراغ قوه چک می‌کند.
۷	به بیمار می‌گویند سرفه کند (تا ترشحات به ناز و فارنکس بیایند و نمونه‌گیری بهتر باشد).
۸	سواب استریل را بدون اینکه با آن تماس داشته باشد باز می‌کند.
۹	از بیمار می‌خواهند سر خود را به عقب بدهد و به آرامی سواب را از طریق بینی به اندازه ۳ تا ۴ اینچ (۷/۵ تا ۱۰ سانتی‌متر) داخل ناز و فارنکس می‌کند.
۱۰	سواب را به آرامی می‌چرخاند و سپس خارج می‌کند.
۱۱	در ظرف نمونه را باز می‌کند و سواب را درون آن قرار داده و انتهای آن را می‌شکند و جدا می‌کند.
۱۲	دستکش خود را خارج می‌کند و دستان خود را می‌شویند.
۱۳	نمونه را برچسب می‌زند.
۱۴	برگه درخواست آزمایش را تکمیل کرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال می‌کند.
۱۵	زمان، تاریخ، محل نمونه‌گیری و هر نوع درمان آنتی‌بیوتیکی را ثبت می‌کند، همچنین هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی را ثبت می‌کند.

★ نوع فعالیت: کمک در نمونه‌گیری گوش میانی

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - محلول نرمال سالین - گاز استریل ۵×۵ سانتی متر - ظرف نمونه
برای انجام تمپانوسنتز) - برگه درخواست آزمایش
عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دلایل انجام کار را برای بیمار توضیح می دهد.
۲	دستکش می پوشد.
۳	قسمت‌های خارجی گوش را با محلول نرمال سالین و گاز استریل می شوید.
۴	دستکش‌های خود را خارج می کند.
۵	در زمانی که پزشک در حال سوراخ کردن پرده گوش با سوزن و کشیدن مایع است، او برچسب‌ها را آماده می کند.
۶	برچسب را روی ظرف می چسباند.
۷	برگه درخواست آزمایش را تکمیل کرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال می کند.
۸	زمان ، تاریخ ، محل نمونه‌گیری و هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی نمونه را ثبت می کند.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از گوش

هدف:

تهیه نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - محلول نرمال سالین - گاز استریل ۵×۵ سانتی متر - ظرف نه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را می شوید.
۲	دستکش می پوشد.
۳	با نرمال سالین و گاز ترشحات روی گوش را می شوید.
۴	سواب استریل را وارد گوش می کند و می چرخاند.
۵	سواب را خارج می کند (مواظب است سواب استریل به قسمت‌های دیگر گوش نخورد).
۶	سواب استریل را داخل ظرف قرار می دهد.
۷	دستکش‌های خود را خارج می کند و دور می اندازد.
۸	دستان خود را می شوید.
۹	ظرف نمونه را برچسب می زند.
۱۰	برگه درخواست آزمایش را پرکرده و با نمونه به آزمایشگاه ارسال می کند.
۱۱	ساعت، تاریخ و محل نمونه‌گیری و هر گونه بو یا ظاهر غیر طبیعی را یادداشت می کند.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از چشم

هدف:

جمع‌آوری نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش استریل - نرمال سالین - ۲ عدد گاز استریل ۵×۵ سانتی متر -

برچسب - برگه درخواست آزمایش

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دستان خود را می‌شوید.
۲	دستکش استریل می‌پوشد.
۳	به کمک نرمال سالین و گاز به آرامی ترشحات را از روی چشم می‌شوید (از گوشه داخلی چشم به سمت خارج).
۴	پلک داخلی را برای آشکار شدن ساک ملتحمه پایین می‌کشد.
۵	سواب استریل را به قسمت داخلی ملتحمه تماس می‌دهد (مراقب است سروسواب به جاهای دیگر برخورد نکند).
۶	بلافاصله سواب را داخل ظرف نمونه قرار می‌دهد.
۷	دستکش‌های خود را خارج می‌کند.
۸	دست‌های خود را می‌شوید.
۹	ظرف نمونه را برچسب می‌زند و به آزمایشگاه ارسال می‌کند.
۱۰	ساعت و تاریخ، محل نمونه‌گیری و هر نوع بو یا ظاهر غیرطبیعی را ثبت می‌کند.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله سواب از مقعد

هدف:

جمع‌آوری نمونه جهت بررسی آزمایشگاهی

وسایل مورد نیاز:

دستکش - صابون و آب - سواب استریل - محلول نرمال سالین - ظر
- برگه درخواست آزمایش
عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	دلایل و روش انجام کار را برای بیمار توضیح می‌دهد.
۲	خلوت بیمار را فراهم می‌کند.
۳	دستان خود را می‌شوید.
۴	دستکش استریل می‌پوشد.
۵	ناحیه را با آب و صابون می‌شوید.
۶	سواب را به نرمال سالین آغشته می‌کند.
۷	سواب را به اندازه ۱ سانتی متر در نوزادان و ۴ سانتی متر در بزرگسالان وارد مقعد می‌کند.
۸	در حالی که سواب را خارج می‌کند به آرامی می‌چرخاند و به دیواره‌های رکتوم تماس می‌دهد.
۹	سواب را داخل ظرف قرار می‌دهد.
۱۰	برگه درخواست آزمایش را تکمیل می‌کند و نمونه را به آزمایشگاه ارسال می‌کند.
۱۱	ساعت، تاریخ و محل نمونه‌گیری و هر نوع درمان آنتی‌بیوتیکی و بو و ظاهر غیرطبیعی را ثبت می‌کند.

★ نوع فعالیت: نمونه‌گیری به وسیله ی سواب از حلق

هدف:

شناسایی پاتوژن ها به وسیله بررسی ترشحات

وسایل مورد نیاز:

دستکش - چراغ قوه - سواب استریل قابل انعطاف - لوله کشت استر

آزمایش - اسپکولوم بینی (انتخابی) - چوب زبان

عامل انجام کار: پرستار واجد شرایط

ردیف	مراحل انجام کار
۱	روش کار را برای بیمار شرح می دهد.
۲	به بیمار می گوید که ممکن است در حال انجام کار دچار حالت تهوع شود ولی کار بیش از ۱ دقیقه طول نمی کشد.
۳	از بیمار می خواهد صاف در تخت خود یا روی صندلی روبه روی وی بنشیند.
۴	دستان خود را می شوید.
۵	دستکش می پوشد.
۶	از بیمار می خواهد سر خود را به عقب ببرد.
۷	با چوب زبان، زبان را به پایین فشار می دهد.
۸	ناحیه کار را با نور روشن می کند.
۹	اگر بیمار احساس تهوع داشت چوب را خارج می کند و از بیمار می خواهد چند نفس عمیق بکشد و در صورتی که آرام شد مجدداً آبسلانگ را وارد می کند.
۱۰	سواب استریل را وارد دهان می کند و به طرفین حلق تماس می دهد(مراقب است که سواب به دندانها، زبان و فکها نخورد).
۱۱	سواب را خارج می کند و بلافاصله در شیشه نمونه گیری قرار می دهد.
۱۲	دستکش خود را خارج می کند.
۱۳	دستان خود را می شوید.
۱۴	برچسب حاوی نام بیمار، شماره اتاق، نام پزشک، زمان و تاریخ و محل جمع آوری نمونه را تهیه می کند و به ظرف می چسباند.
۱۵	برگه آزمایش را تکمیل می کند و نمونه را به آزمایشگاه ارسال می کند.
۱۶	زمان و تاریخ ، محل جمع آوری نمونه، درمان آنتی بیوتیک بیمار و رنگ و بوی غیرطبیعی نمونه (در صورت وجود) را ثبت می کند.

تعاریف و اصطلاحات:			
امکانات و تسهیلات : کامپیوتر-پرینتر-دستگاه ها و تجهیزات بخش میکروب شناسی- فرم های اعتبار بخشی			
منابع: دستورالعمل های مرجع سلامت			
امضاء تصویب کننده: 	سمت	نام و نام خانوادگی	
	سوپروایزر آزمایشگاه	زهره وثوقی بیابانی	تهیه کنندگان
	مسئول اعتبار بخشی آزمایشگاه	هاجر باغبان	
	مسئول فنی آزمایشگاه	دکتر محمد باقری منصوری	تایید کننده
	مدیر عامل	دکتر محسن خلیل نژاد	تصویب کننده